

ירושלים, ט"ו בשבט תשפ"ג
6 בפברואר 2023
23LM4789

פיקוח על הבנקים
לשכת המפקח

החלטה בדבר הטלת עיצום כספי בגין הפרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 450

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 14(א)(1) לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן: "הפקודה"), לפי כללי הבנקאות (שיעורי הפחתה מרביים של סכומי העיצום הכספי), התשע"א-2011 (להלן: "כללי ההפחתה") ולאחר ששקלתי את טענות בנק דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") כפי שנמסרו בכתב וכן בשימוע שנערך בעל פה, הנני מטיל על הבנק שני עיצומים כספיים בסך כולל של 1,200,000 ש"ח.

תיאור ההפרה

1. ביום 21 בנובמבר 2022, נמסרה לבנק הודעה על כוונה להטיל שני עיצומים כספיים בסך כולל של 2,000,000 ש"ח, וניתנה לבנק האפשרות להגיש את טענותיו באשר לעצם הטלת העיצומים הכספיים ובאשר לסכומם (להלן: "הודעת הכוונה").
2. כאמור בהודעה, הכוונה להטיל עיצומים כספיים על הבנק לפי סעיף 14(א)(1) לפקודת הבנקאות היא בשל הפרה לכאורה של סעיפים 25 ו-26 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 450 בנושא "הליכי גביית חובות" (להלן: "הוראה מס' 450"). סעיף 25 קובע כי "תאגיד בנקאי ידווח להוצאה לפועל על כל תקבול שקיבל על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה, בתוך שבעה ימים מיום קבלת התקבול. דיווח כאמור יימסר הן לגבי תקבול שהתקבל במסגרת הסדר שנערך בין התאגיד הבנקאי לבין הלקוח, והן לגבי תקבול שהתקבל שלא במסגרת הסדר". סעיף 26 להוראה קובע: "תאגיד בנקאי יודיע ללשכת ההוצאה לפועל על הסדר שנערך בינו ובין הלקוח בדבר קבלת תקבולים על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה. הודעה כאמור תימסר ללשכת ההוצאה לפועל בתוך זמן סביר, וההליכים בתיק שבהסדר יעוכבו, ביחס לחייב שהגיע להסדר, כל עוד לא הודיע התאגיד הבנקאי כי הלקוח הפר את ההסדר. התאגיד הבנקאי יקבע נהלים בנושא זה."
3. להלן יובא תיאור הממצאים עליהם מבוססת קביעת ההפרות:
 - 3.1. הפיקוח על הבנקים ערך בקרה, במסגרתה נבחנו הליכי גביית החובות בבנק, ובכלל זה כיצד מיושמת הוראה מס' 450 ועקרונותיה. במסגרת הבקרה בוצעה דגימת תיקים ובחלקם נמצאו ליקויים בדיווחים להוצאה לפועל, ובכלל זה נמצאו מקרים בהם לא דווח כלל להוצאה לפועל על תקבולים שהתקבלו על חשבון החוב. בנוסף, נמצאו מקרים בהם תשלומים שהתקבלו לא דווחו במועד שבוצעו בפועל, כי אם בתאריך ערך שגוי. כמו-כן, נמצאו מקרים בהם דווח ללשכת ההוצאה לפועל על תקבולים שהתקבלו לאחר חלוף שבעה ימים.
 - 3.2. עוד עלה בבדיקה כי נמצאו מקרים בהם הסדרי חוב דווחו ללשכת ההוצאה לפועל בתוך זמן שאינו סביר.
4. בעקבות ממצאים אלו נמסרה לבנק הודעת הכוונה להטיל עליו עיצום כספי.

טענות הבנק

בתגובת הבנק העלה הבנק טענות שונות וביקש, כי ייבחן האם יש בטענות אלה כדי לבטל את הטלת העיצומים הכספיים או להפחית מהם בהתאם לכללי ההפחתה. בנוסף, התקיימה ישיבת שימוע עם הבנק בה הוא הציג את טענותיו גם בעל פה.

החלטה

1. הוראה מס' 450 שעניינה "הליכי גביית חובות" עומדת בליבת היחסים שבין הבנק והלקוח, ומטרתה להביא להגברת ההוגנות והשקיפות בהליכי גביית חובות. החובה הקבועה בסעיף 25 להוראה, לעניין דיווח ללשכת ההוצאה לפועל על תקבולים שהתקבלו על חשבון החוב שלא באמצעות הלשכה בתוך שבעה ימים מיום קבלת התקבול, נובעות מהחשיבות הרבה הקיימת בביצוע הקטנות לחוב במועדן על פי יום ערך, כדי שתהא ללווה ולערב אפשרות להתחקות אחר החוב המדויק בזמן אמת.
2. אי דיווח ללשכת ההוצאה לפועל בזמן על ידי הבנק מהווה ליקוי מהותי, שכן יש בו כדי להביא למצג מטעה של החוב העומד לחובת החייב, וזה עשוי להשפיע על החלטות החייב למשל בעת הגעה להסדר חוב מול הבנק.
3. החובה הקבועה בסעיף 26 להוראה, לעניין דיווח ללשכת ההוצאה לפועל על הסדר חוב תוך זמן סביר, נועדה למנוע נקיטת סנקציות נגד הלקוח במהלך ההסדר.
4. ממצאי הבדיקה העלו כי מדובר בליקוי מהותי בהתנהלות הבנק באי דיווח על תקבולים שהתקבלו, וכן בהתנהלות הבנק בדיווח על הסדרי חוב ללשכת ההוצאה לפועל, ולא במקרה נקודתי בלבד.
5. לפיכך, מצאתי כי הבנק פעל בניגוד לקבוע בסעיף 25 להוראה 450 כאשר לא דיווח ללשכת ההוצאה לפועל על תקבולים שקיבל מלקוחותיו על חשבון חוב. וכן, בניגוד לקבוע בסעיף 26 להוראה כאשר דיווח על הסדרי חוב בתוך זמן שאינו סביר.
6. לאור המתואר לעיל, הוחלט על הטלת שני עיצומים כספיים לפי סעיף 14(א)(1) לפקודה.
7. הואיל והבנק ביצע פעולות למניעת הישנות ליקויים לפני פניית הפיקוח על הבנקים והואיל ולאחר פניית הפיקוח על הבנקים המשיך הבנק לפעול לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם, הרי שבהתאם לסעיף 1(2)(א) ו-1(2)(ב) לכללי ההפחתה הוחלט להפחית את סכומי העיצומים בשיעור של 40%.
8. הסך הכולל של העיצומים הכספיים, לאחר ההפחתה, עומד על 1,200,000 ש"ח.